

s	ft:	Revisjonsrapport
----------	------------	-------------------------

Rapport nr.:	05/020		
Virksomhet:	Sandnes Uldvarefabrik A/S	Bedriftsnummer:	971762764
Virksomhetens adresse:	Pb. 143 4301 SANDNES	Arkivkode:	2003/237 408/94-045
EMAS-registrert:	nei	Anleggsnummer:	A23048
ISO-14001-sertifisert:	nei		
Regelverk:	Forurensningsloven og Produktkontrollloven med tilhørende forskrifter	Tidsrom for revisjonen:	11.-13.5.2005
Risikoklasse:	2	SFTs revisjonsgruppe:	Angela Miller Tone Line Fossnes
Gebysats:	3	Kontaktperson fra virksomheten under revisjonen:	Oddvar Hansen

---

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under systemrevisjonen. Følgende hovedtema ble kontrollert: rutiner for substitusjon og håndtering av kjemikalier, utslippskontroll til vann (særlig prøvetaking) og virksomhetens internkontrollaktiviteter.

Hovedkonklusjon:

Det ble identifisert 2 avvik i forhold til utslippstillatelsen og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter.

Det ble gitt 2 anmerkninger på substitusjon og risikovurdering av kjemikalier og virksomhetens utslippskontroll hvor det foreligger et mulig forbedringspotensiale.

Utarbeidet dato: 20.5.2005

Godkjent dato:

Sign.:

Sign.:

Revisjonsleder Angela Miller

Overordnet Bjørn Bjørnstad

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Deltakere ved SFTs systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Sandnes Uldvarefabrik A/S i perioden 11.-13.5.2005. Revisjonen inngår som en del av SFTs planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for substitusjon og håndtering av kjemikalier og utslippskontroll. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- *AVVIK* defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.* (F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- *ANMERKNING* defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (Produktkontrollloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Korrespondanse mellom virksomheten og SFT.
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.
- Utslippstillatelse av 6.11.1996, med seinere endringer

3. Omfang

SFTs systemrevisjon omfattet følgende områder:

- substitusjon og håndtering av kjemikalier
- utslippskontroll til vann (med særlig fokus på prøvetaking)
- internkontrollaktiviteter innenfor disse tema

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Det er mangler ved virksomhetens internkontroll.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter §5, 2.ledd, punkt 7

Kommentarer:

Håndtering av HMS-avvik

I følge virksomhetens overordnede internkontrollhåndbok, datert 1.6.2003, pkt. 4.7, skal den som oppdager avvik rapporterer dette på eget HMS-skjema. Under kontrollen kom det frem at slik skjema ikke benyttes, men at feil og mangler vedrørende ytre miljø rapporteres muntlig. Virksomheten kan derfor ikke dokumenterer systematisk oppfølging av slike hendelser.

SFT har påpekt mangelfulle rutiner for avviksbehandling ved flere tidligere kontroller (1997, 1999 og 2001).

Oppdatering av interkontrollrutiner

Virksomheten har manglende oppdatering av internkontrolldokumentasjon. Dette gjelder bl.a. driftskontrollprogram.

Avvik 2

Virksomheten hadde i 2003 et overutslipp av møllmiddel. Dette ble ikke rapport til SFT i egenrapporten.

Avvik fra:

Utslippstillatelsens pkt. 2.1 og 9.2

Kommentarer:

Analyseresultat av vannprøve fra april 2003 viser at virksomheten har hatt et overutslipp av Permetrin som tilsvarer 0,06 mg/l målt som klor.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerking 1

Virksomhetens arbeid med substitusjon og risikovurdering med kjemiske produkter kan forbedres.

Kommentarer:

Sandnes Uldvarefabrik AS har en rutine for substitusjon til mindre farlige stoffer. Siden sammenslåingen med Svanedal har virksomheten aktivt arbeidet med å få redusert antall kjemiske produkter som brukes i produksjonen.

Imidlertid mangler virksomheten dokumentasjon for resultater av vurderinger som er foretatt, det vil si hvilke kjemikalier er erstattet og begrunnelse for de kjemikaliene som ikke vil bli erstattet.

I følge virksomhetens prosedyre om substitusjon, datert september 2002 er det ikke fastsatt hvor ofte og etter hvilke kriterier eksisterende kjemiske stoffer skal vurderes for substitusjon.

Ved stikkprøvekontroll av virksomhetens HMS-datablader viste det seg at enkelte HMS-datablader ikke er oppdatert i forhold til siste utgave av Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlig kjemikalier. Forskriften ble endret 16.7.2002 slik at miljøskadelige stoffblandinger også skal ha datablad. Oppdatert miljøinformasjon om kjemiske produkter er avgjørende for virksomhetens substitusjonsarbeid. Riktig informasjon er nødvendig for å gjøre de nødvendige prioriteringer av hva er viktigst å gripe fatt i.

Generelt om substitusjon

I følge produktkontrollloven skal virksomhet som bruker produkt med innhold av kjemiske stoff som kan medføre helsefare eller miljøforstyrrelse, vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for slik virkning. Tilsvarende krav stilles i virksomhetens utslippstillatelse, jf. punkt 2.3.

Internkontrollforskriftens krav om kartlegging av farer og problemer innebærer også en kartlegging av kjemikaliebruken og risikoen knyttet til denne. Dette betyr at det må gjennomføres en systematisk kartlegging av innsatsstoffene og deres skadelige effekter som grunnlag for arbeidet med å vurdere alternativer for farlige stoffer.

Anmerkning 2

Virksomheten kan forbedre sin utslippskontroll.

Kommentarer:

pH-elektroden

Under revisjonen ble det observert at pH-elektroden var dekket med slam. Virksomheten har ikke faste rengjøringsrutiner for elektroden. Det kan ikke dokumenteres at pH-elektroden kalibreres som forutsatt i driftskontrollprogrammet, pkt.3.2. a. Dette gjelder kontrollpunkt 3.5 i driftsjournalen. Alt dette vil kunne påvirke måleresultatet og dosering av lut til utjevningsbassenget.

pH-verdier noteres i driftsjournalen 1 gang per dag. Virksomheten kan ikke dokumentere at eventuelle pH-verdier holder seg innenfor tillatte grenser til enhver tid. Det ble observert under revisjonen at driftsjournalen blir ikke alltid ført i henhold til rutiner.

Prøvetaking

Virksomhetens vannprøvetaker er innstilt på å ta ut en delprøve (250 ml) ved hver pumpestart. Antall pumpestart kan variere i forhold til påslipp til utjevningsbassenget. Økt påslipp vil resultere i færre pumpestart, dvs. færre delprøver. Det er usikkert om prøvene blir representative. Jf. SFTs brev datert 21.8.1997, om bl.a. intervaller for uttak av delprøver.

Under revisjonen ble det konstatert at kjøleskapet for oppbevaring av delprøver ikke fungerer. Temperaturen i kjøleskapet ble målt til 24°C under revisjonen. Dette kan medføre økte KOF-verdier.

Det vises til brev fra analyselaboratoriet, datert 15.9.00, om bl.a. uttak av delprøver og oppbevaring av prøver.

Driftkontrollprogrammet

Siste utgave av driftkontrollprogrammet er datert nov. 1991 og er ikke oppdatert i forhold til dagens driftsituasjon. Driftkontrollprogrammet vil være en naturlig del av virksomhetens internkontroll. Utforming av virksomhetens måleprogram er kommentert i SFTs brev datert 21.8.1997.

6. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 19.4.2005: Forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen.

Åpningsmøte 11.5.2005: Informasjon fra SFT om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 11.-13.5.2005 6 personer ble intervjuet.

Avsluttende møte 13.5.2005.: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på systemrevisjonen.

VEDLEGG 1**Deltagere ved SFTs revisjon**

I tabellen under er det gitt en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpnings- møte	Intervju	Sluttmøte
Fargerimester (leder fargeri)	X	X	X	X
Skiftleder – fargeri			X	X
Operatør – fargeri			X	X
Hovedverneombud	X		X	
Administrerende direktør	X		X	X
Teknisk – fargeri			X	X

Revisjonsgruppe:

Angela Miller (revisjonsleder)

Tone Line Fossnes (revisor)